

11 listopada

**Święto Odzyskania Niepodległości -
najważniejsze polskie święto narodowe związane
z odzyskaniem w 1918 roku,
po 123 latach zaborów, niepodległości.**

Polska odrodziła się w 1918 roku, u kresu pierwszej wojny światowej, po klęsce trzech mocarstw zaborczych. Wojsko polskie podjęło w latach 1918-1921 twardą walkę o narodowe granice.

Tak powstała Druga Rzeczypospolita. Podjęto gigantyczny trud scalania w jeden organizm trzech części państwa i narodu, które pozostawały przez ponad 100 lat w różnych systemach. Dokonało się to nadzwyczaj szybko, za życia jednego pokolenia, dzięki wielkiej ofiarności ówczesnych rodaków, ich przedsiębiorczości, zapałowi z jakim pracowali dla siebie i ojczyzny.

Droga do niepodległości była jednak trudna....

Jeszcze nim doszło do ostatecznego podziału ziem polskich między zaborców, w 1794 r. wybuchło powstanie kościuszkowskie.

**Ojczyzno moja, na końcu upadła!
Zamożna kiedyś w sławę i w siłę!
Ta, co od morza aż do morza władała,
Kawałka ziemi nie ma na mogiłę!**

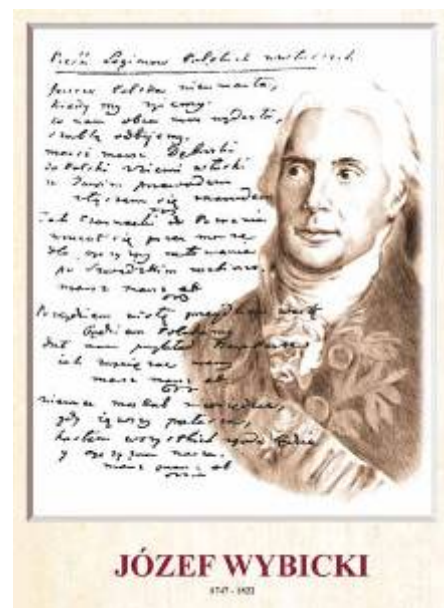
Naród nie ugiął się jednak. Wielu było takich, którzy przygotowywali kraj do walki.

Zaledwie 2 lata po III rozbiórze Polacy znowu podjęli walkę w utworzonych we Włoszech legionach, wiążąc swe nadzieje na odzyskanie niepodległości z Napoleonem Bonaparte.

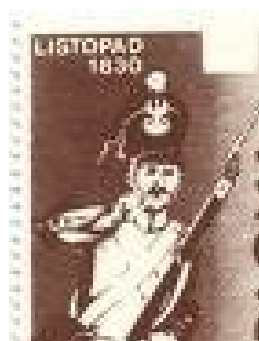

Jeden z legionistów, były żołnierz powstania kościuszkowskiego, Józef Wybicki, tak pisał, dodając otuchy rodakom:

**Jeszcze Polska nie umarła,
Kiedy my żyjemy,
Co nam obca moc wydarła,
Szablą odbierzemy.**

Myśl o tym, by wyzwolić kraj nie opuszczała i następnych pokoleń. 29/30 listopada 1830 roku młodzi żołnierze ze szkoły podchorążych w Warszawie pod wodzą Piotra Wysockiego chwycili za broń i ruszyli przeciwko wojskom rosyjskim. Tak rozpoczęło się powstanie listopadowe.

Hej, bracia, dzieci, żołnierze,
za broń, za broń, za broń,(...)
Przyszedł czas, gdy zrywamy obrozę.(...)
Oto godzina wybija, gnana tęsknota lat.
Do broni, Jezus, Maryja!
Do broni za Polskę, za krew,
Za lata niewoli i nędz, (...)

Wszystko dla Ojczy
- nic dla mn

Kolejny zryw Polaków to powstanie styczniowe. Kolejna próba, by uczynić kraj wolnym. Niestety zakończona klęską..

Hej strzelcy w raz, nad nami orzeł
[biały
A przeciw nam śmiertelny stoi wróg,
Niech z naszych strzelb piorunne
[zagrzmią strzały,
A lotem kul kieruje Bóg.

Teraz zaborcy z wielką siłą zaczęli kraj germanizować i rusyfikować. Język niemiecki wprowadzono w szkołach, w tym języku uczono nawet religii. Do historii przeszedł strajk dzieci we Wrześni w 1901 roku, które nie chciały uczyć się po niemiecku. To była ich walka z zaborcą.

*Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród,
Nie damy pogrześć mowy!
Polski my naród, polski lud,
Królewski szczep Piastowy,
Nie damy, by nas zniemczył
wróg...
- Tak nam dopomóż Bóg!*

Spełnienie marzeń czterech pokoleń Polaków o tym, by nasz kraj był znów wolny, przyniosła dopiero I wojna światowa i powstałe w jej wyniku olbrzymie zmiany polityczne w Europie. Druga połowa października i początek listopada 1918 roku należą do nowej epoki w dziejach naszego narodu związanej z odradzaniem się państwa Polskiego.

11 listopada 1918 roku zostaje podpisane zawarcie zawieszenia broni oznaczające zakończenie wojny. Zmienia się zupełnie sytuacja państw dotychczas będących naszymi zaborcami. Na ulicach Warszawy dochodzi do powszechnego rozbijania stacjonujących tam Niemców. Polska jest wolna!

Polsko, nie jesteś już niewolnicą!
Łańcuch twych kajdan stał się tym
[łańcuchem,
Na którym z lochu, co był twą
[stolicą
Lat sto, swym własnym
[dźwignąłeś się duchem.

[...]
Ty broniąc siebie wbrew wszelkiej
[nadziei,
Broniłaś jeno czarnej rozpacz
Wiary, że wolność, prawo, moc
[idei
Nie jest czczym wiatrem ust, ale
[coś znaczy.

[...]
Żadne cię miana nad to nie
[zaszczycą,
Co być nie mogło prze wiek twą
[ozdobą!
Polsko, nie jesteś ty już
[niewolnicą!
Lecz czyś największym, czym
[być można: Sobą!

(Leopold Staff: „Polsko, nie jesteś ty już niewolnicą”)

Dzień 11 listopada ustanowiono świętem państwowym po raz pierwszy dopiero w 1937 roku. W latach 1939-44 podczas okupacji hitlerowskiej oraz w okresie od 1945 do 1989 roku, w czasie rządów komunistycznych, obchodzenie święta 11 listopada było zakazane. Dopiero w roku 1989, ustawą Sejmu, przywrócono obchody tego święta, od tego roku Święto Niepodległości jest najważniejszym świętem państwowym a dzień 11 listopada jest dniem wolnym od pracy.

Święto obchodzone jest w całym kraju lecz najważniejsze obchody odbywają się w Warszawie na placu Józefa Piłsudskiego pod Grobem Nieznanego Żołnierza.

